

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petičvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 4 strani.

Državni zbor.

Dunaj, 24. okt.

Križa v češkem taboru.

Dan na dan se češki poslanci posvetujejo skupno in v posameznih skupinah, katero stališče naj zastopajo nasproti vladi in avstro-ogrski pogodbi. Zmešnjava v češkem taboru pa je dozorela že do krize. Sedaj vidimo nov dokaz, da sta si voda in ogenj stara nasprotnika. Nam se je izprva zdelo nemogoče, da bi češki agrarci, realisti radikalni naprednjaki, mladočelji in katoliško-narodna stranka dolgo ostali pod enim klobukom. Včeraj je bila kriza še preložena, danes pa je zopet akutna. Razni člani mladočeskega kluba zahtevajo od vlade, naj jim pred razpravo o nagodbi zagotovijo znane tri postulate, drugo češko univerzo, notranji uradni jezik in podžavljenje nekaterih železnic, ki križajo Moravsko in Češko. Ker ministrski predsednik odklanja vsako koncesijo, zahtevajo nestrpnostni člani, naj odstopita oba češka ministra. Ta dva sta gotovo tudi že sita vednih pogajanj, zato sta danes izjavila v klubu, da hočeta baronu Becku podati demisijo, ako se v 24 urah klub ne odloči za pogodbo. »Narodni Listy« sami pišejo, da so naravnost žalostne razmere v češkem taboru, ki se bližajo katastrofi, ako se v zadnjem trenutku ne doseže edinost. Sedaj vlada v češkem taboru popolna anarhija. Kolikor načelnikov posameznih skupin, toliko strui, ki silijo narazen. Ako se do jutri češke stranke ne zedinijo za skupno taktično postopanje, je kriza v češkem taboru neizogibna. Ta kriza pa bi malo ali celo nič ne vplivala na situacijo v zbornici, ker ministrski mesti dr. Fořta in dr. Pacaka bi brez dvoma zasedla dva češka poslanca.

Proč od Ogrske!

Tako se glasi v bistvu nujni predlog rusofilnega rusinskega poslanca dr. Hlibovskega, dr. Markova in tovarišev. Človek res ne ve, ali bi se smejal ali jezil. Na dnevnem redu je avstro-ogrski pogodba in edino ti nujni predlogi še zavlačujejo prvo branje. Ali bi ne bilo umestnejše, da predlagatelj povedo to v nagodbeni razpravi, kar so danes govorili skoraj praznim klopem in brez najmanjšega uspeha? Bržčas pa dr. Hlibovicki in dr. Markov kot divjaka v nagodbeni razpravi ne prideta do besede. Potem razumemo njuno taktiko. Tudi nočemo pobijati njunega stališča, s katerega izkušata dokazati nujno potrebo, da naj vlada takoj ukrene vse potrebno, da se izvrši gospodarska ločitev Avstrije od Ogrske. S stališča veleruske misli smeta imeti prav.

Ta nujni predlog pa so med drugimi podpisali tudi jugoslovanski poslanci Hribar,

Strekelj, dr. Tresić, Ivanišević, Mandić in Ježovnik. Z našega jugoslovanskega stališča je ta predlog naravnost glupost ali narodni in gospodarski samoumor. Nova pogodba z Ogrri res ni hvale vredna, toda dejstvo je, da s to pogodbo pade tudi podaljšanje dolenske železnice in zveza z Dalmacijo. Kako pa more kranjski poslanec in celo kot župan stolnega mesta podpisati predlog, ki v svojih posledicah diametralno nasprotuje našim koristim, to nam je neumevno. Pa tudi dalmatinski poslanci ne morejo želeči, da se že z novim letom postavi carinska meja med Avstrijo in Ogrsko. Dalmatinci večino svojega vina izvažajo v Bosno, Hercegovino, Hrvatsko in Slavonijo ter tudi preko Reke na Ogrsko. Ali si naj dalmatinski poslanci kar pred nosom zapro vrata? In to hoče označiti nujni predlog.

Z narodnega stališča pa je predlog naravnost samoumor. Mi Slovenci si moremo zagurati narodni svoj razvoj in obstanek le v tesni zvezi s Hrvati. S tega stališča smo izražali željo, naj bi zastopniki hrvatske banovine v tem zgodovinskem trenutku, ko se morda zadnjič sklepa realna unija med Avstrijo in Ogrsko, varovali svoje zgodovinsko državno pravo. Zato smo obsojali in še danes obsojamo reško resolucijo, s katero se nadalje zasužnjuje hrvatski narod madjarskemu šovinizmu, ki ne pozna lojalnosti, ne zakona, ne pravičnosti. Edino pravo stališče hrvatskih poslancev bi bilo, da bi nastopili z zakonom v roki kot tretji kompaciscient ter ustvarili trializem ali pa narekovali pogoje za obstanek dualizma. V tem, edino v tem slučaju bi bila imela avstrijska vlada močnejšo oporo proti madjarski oligarhiji. Ker pa so slepo hodili za Supilom, zamudili so vlak. Sedaj ne preostaja drugega, nego da gredo Hrvatje s Slovenci takoj na delo ter se pripravijo za vse slučaje, ki se utegnejo pripetiti z letom 1917. V desetih letih se je še mogoče pripraviti na obrambo. Gospodje Hribar, Mandić in tovariši pa bi brez daljšega premisleka glasovali za to, da se postavi kitajski zid med slovenski in hrvatski narod. To in nič drugega bi bila posledica, ko bi se izvršilo to, kar predlaga dr. Hlibovicki. Temu se ne čudimo, ker ne pozna naših razmer, čudimo pa se možem, ki bobnajo pri raznih prilikah, da nas Slovencev od Hrvatov ne ločita ne Kulpa, ne Litava, sedaj pa hočejo graditi še kitajski zid. Sicer pa je zbornica odklonila nujnost ter predlogu določila usodo, ki jo zasluži.

Kmečka banka.

Ravnatoko je zbornica odrekla nujnost tudi predlogu dr. Markova, ki zahteva: Vlada naj zbornici predloži načrt zakona, s katerim bi se odpravili fideikomisi, ter povodom cesarjeve vladarske šestdesetletnice ustanovi

kmečka banka s kapitalom 50 milijonov kron. Oba predloga sta nam jako simpatična, saj je naš »Slovenski klub« začetkom zasedanja vložil dva podobna predloga. Taka vprašanja pa se ne rešujejo nujnim potom.

Nagodbena razprava.

Ker je poslanec Breiter v zadnjem trenutku umaknil svoj nujni predlog, mogel je predsednik izjaviti, da se prične prvo branje avstro-ogrski pogodbe. Protigovornikov je vpisanih samo 172. Prvi govori češki radikalec Choc.

Govornik izjavlja, da morajo češke državnopravne stranke nasprotovati nagodbi z državnoopravnih in iz gospodarskih razlogov. Predvsem se morata spraviti češko ljudstvo in Avstrija.

Sternbergova razprava.

Po Chocovem govoru se razprava o nagodbi prekine. Grof Sternberg se javi pri predsedniku za neko vprašanje. Začetkom seje ga je ukoril predsednik, ker je kazal v zbornici neke karikature. Dobil je po pošti anonimno pošiljatev s sliko dvorne kočije z dvema kočijažema. Eden je bil zelo podoben v obrazu poslancu Schuhmeierju. Ko je odprl zavoj, so mu sliko vzeli in potovala je k socialnim demokratom, ki so se do smrti smejali. Nato je dobil nazaj podobo. Pokazal jo je na mostovžu časnikařem. Kar naenkrat ga napadejo socialni demokrati z neverjetnimi psovkami in mu groze s pestmi. Stal jim je sam nasproti v največji nevarnosti, da ga dejansko napadejo. Zdal se pa zgodi nekaj, kar je neverjetno. Le s silo obdan od dveh čeških agrarcev sem odšel masakra socialnih demokratov, ki so me psovali pol ure. In ti ljudje gredo k predsedniku in se pritožujejo, češ, da sem nedostojno postopal. Take ironije še ni videl svet. Pripetiti morajo socialni demokrati, ako čitajo svoje govore, da ni stranke, ki bi rabila tako surove izraze, kakor socialni demokrati. (Burno pritrdjevanje.) Terorizem socialnih demokratov je ustrašil vse in tudi v novi zbornici se ne upa nihče kritikovati socialnih demokratov, ker prestrašijo vse s svojim nasilstvom. Sin sem Terezijekega viteza in se ne bojim vas vseh. Branim svojo čast, svojo svobodno besedo in koristi svojega ljudstva proti vam. Lahko rjovete, vpijete in psujete kolikor hočete. Zbornica mora priznati, da je boj, ki ga vodim, neenak in nemogoč. Zato sem si pustil poslati dokaze, da pojasnim neresnico vseh tukajšnjih trditev. Predsednik opominja govornika, da naj stavi svoje predloge. Sternberg: Dogodek je dvignil veliko prahu. Dr. Ellenbogen: To nas nič ne briga, tu velja poslovnik. Sternberg: Vi ste se najbrže držali poslovnika, morebiti tudi včeraj na mostovžu. Socialni demokrati so bili razžaljeni po meni doposlani karikaturi.

Prihodnji teden pokažem karikaturu, ki so jo napravili socialni demokrati, ki predstavljajo Kristusa z oslovsko glavo. (Čujte! Čujte!) Vnamejo se ostri prapiri med socialnimi demokrati in med katoliškimi agrarci. Myslivec socialnim demokratom: To je družba samih judov! Löw: Govorite zmernejše. Če nas še enkrat opusiete, prinesem seboj pasji bič, ki ga zasluži tak človek. V zbornici ne boste več tega govorili. Sturm: Pojte na Šmelco! Ellenbogen: Značilno je postopanje teh gospodov. Myslivec: To je bila včeraj divja drhal na mostovžu; bil sem zraven. — Predsednik zvoní, Sternberg: Tako veliko govorite o svobodi. Löw: Da, a vi ne boste govorili, če se ne navadite drugačnega načina. (Burni ugovori, velik nemir.) Tomola: Kakšno je to obnašanje! Dr. Ellenbogen: Ne trpimo, da nas psujejo. — Sternberg se obrne proti socialnim demokratom: Včeraj ste veliko govorili na mostovžu, pustite, da jaz tudi tu govorim. Vem, da nisem angelj in da rečem socialnim demokratom mnogokrat besedo, ki je opravljena v obrambi. Predlagam: Vi mene ne zmerjajte in jaz vas tudi ne bom zmerjal. (Pritrdjevanje.) Če pa vam, ki ste vročekrvno ljudstvo in ker tudi meni ne manjka tega, uide kaka beseda, svobodno, da podaste primerno izjavo. Sodim, da se mora končati način, s katerim vi politizirate, terorizem vseh laži, obrekovanj in surovosti. (Medklci.) Socialni demokratje vpijejo: Saj zopet zmerjate! — Sternberg: Saj še nista sklenili pogodbe. Imate pasji bič v roki. — Socialni demokrati: Saj ste rekli, da prinesete revolver seboj. — Sternberg: Imam pri sebi revolver. — Socialni demokrati: Kje? — Sternberg: Tu v žepu. Veliki francoski državnik Olivier je tudi prišel leta 1865, ko so ga opsovali, oborožen z revolverjem v zbornico in je rekel: Če me kdo opusuje, ga ustrelim kakor psa, in kar je storil Olivier, bom storil i jaz. — Sternberg konečno vpraša: Kakšno zadoščenje mu bo predsednik dal, ki ga je ukoril, ker je nosil podobo. Nadalje, kakšno zadoščenje dobi, ker ga je napadlo zahtrebno 80 socialnih demokratov in kaj namerava storiti, ako prično socialni demokrati z nasilstvi, ker jim manjka dokazov in politične resnosti. (Živahno odobravanje. — Medklci pri socialnih demokratih. Velik ropot.) — Predsednik je izjavil, da hoče energično in natančno izvesti določila poslovnika. Ne boji se nobenega terorizma, tudi socialnodemokratskega ne in ne Sternbergovega. (Pritrdjevanje in veselost.) Zunaj zbornice naj se bije politični boj, tu se pa mora varovati dostojnost.

Ko so še govorili Stransky, Malik in Schuhmeier, ki je javkal, kako da ga je vlekkel med sejo in še po seji Sternberg s karikaturu, pravi, da se ni mogel več vzdržati in je stavil Sternberga, in sicer sam na odgovor.

LISTEK.

Gostje.

Spisal Iv. Baloh.

Bil je vroče nedeljski dan. Junjsko solnce je močno pripekalo in na polju se je že poznalo, da primanjkuje dežja. Nič ni bolj dolgočasnega, kot vroči, nedeljski popoldnevi, ko človek ne ve, kako bi si skrajšal čas in pričakal večernih ur, ki so edino pripravne za kak izprehod.

V gostilni »Pri pošti« so sedeli v gospodski sobi štirje gospodje uradniki. Bilo je ravno po obedu. Tiho je bilo med njimi. Gospod davkar je bral časopis, gospod kontrolor je računal nekaj sam zase v svojem ročnem zapisniku, gospod oficijal je zrl nemo predse in pušil cigareto, gospod praktikant pa je bil očividno nervozen; sedaj je šel gledat skozi okno, sedaj je pogledoval različne podobe na steni, sedaj je šel iz sobe ter se pogovarjal z gostilničarjem o tukajšnjih razmerah, ker še ni bil dolgo v tem kraju.

Bilo je očividno vsem dolgčas. Tedaj odloži gospod davkar časopis, obriše svoja očala in pravi:

»Kam pa danes, gospodje?«

Izprva ni bilo nobenega odgovora.

Naposed pravi gospod oficijal:

»Res ne vem, kaj bi danes počeli. Vročina je strašna, doma je dolgčas, z vlakom iti

je presoparno, zvečer je sicer godba v Čitalnici, pa kdo bi čakal na to toliko časa.«

Tedaj se je oglašil gospod kontrolor:

»Jaz sem tudi tega mnenja. Šel bom malo k počitku in proti večeru na izprehod.«

Nastal je zopet za čas molka.

Gospod praktikant je stopil v sobo.

Davkar je izpregovoril:

»Veste kaj, gospodje, mene je srečala dobra misel. Danes ni ne za tarok, ne za kegljanje; zunaj na vrtu je polno kmečkih fantov in med to druhal ne gremo. Do večernega koncerta čakati je predolgo. Sicer pa tudi, kdo bo pa gledal vedno iste osebe in poslušal vedno iste pesmi. Čitalnica naj poje sama sebi! Veste kaj, jaz vem nekaj originalnega. Bral sem, da se je pred tremi tedni v neki tukajšnji najbližnji fari naselil kot župnik moj stari prijatelj iz šolskih let. Fin mož je in zelo postrežljiv. Do tja je dobro uro hodá. Te četrte ure do hriba bomo že prehodili, potem je pa pot lepa, ves čas pa hosti, nekoliko bo že vroče, se bomo pa gori izpočili in pokrepčali. Kaj mislite na to?«

»E, v župnišče že ne grem, principijelno ne,« je dejal kratko in krepko gospod oficijal. »Pusti tiste svoje principe,« je odvrnil gospod davkar, »tukaj se ne gre za politiko; mi obiščemo prijatelja, pa je, vse drugo nas nič ne briga. Poidi, ne bo ti žal.«

Gospod oficijal je bil tih in je pušil naprej.

»Kaj pa ti misliš, kontrolor,« je povzel nadaljnjo besedo gospod davkar.

»No, če greste vsi, grem tudi jaz, zakaj pa ne,« je bil kratek odgovor.

»Kaj pa vi, gospod praktikant?«

To je bilo sicer zelo prijazno vabilo od strani gospoda davkarja, a to prijaznost davkarjevo si ima razlagati le iz tega vzroka, ker je bil gospod praktikant izvrsten tenorist, brez katerega niso mogli ničesar zapeti.

»O, gospod davkar, iz srca rad grem, če me povabite,« je dejal gospod praktikant. »Sicer so me za večer prosili, naj sodelujem pri koncertu, pa upam, da bodo opravili že brez mene.«

»No, dobro, če ste gospodje zadovoljni, pa se zberemo ob pol 2. uri pri mostičku,« je rekel gospod davkar. »In ti, oficijal, ali ne boš potegnil z nami?«

»No, če greste vsi, grem pa še jaz, bomo katero zapeli, da bo krajši čas,« je bil njegov odgovor.

Vstali so in odšli.

Bili so vsi še neozenjeni, četudi dva med njimi že prave v letih, torej popolnoma neodvisni in neodgovorni, kako uporabijo čas.

Ko so se napravili na pot, so se par minut po pol dveh zbrali pri mostičku.

Solnce se je ravno skriló za oblaki, ki je priplul nad dolino.

»Prav prijetna pot, boste videli,« je dejal gospod davkar.

»Mogoče,« mu je kratko odgovoril kontrolor.

Sicer je bila družba tiho in le tuintam je rekel ta ali oni kratko besedo svojemu sopotniku. Pot je bila sicer lepa, a peljala je kolikortoliko navkreber in ob taki vročini ni čuda, če se človek speha. Zato je vladal med potujočo družbo skoro ves čas molk.

Gospod oficijal je vedno pušil svoje svalčice, gospod davkar je tupatam utrgal

kako cvetlico ter jo vtaknil za klobuk, gospod kontrolor je monotono šel naprej udarjajoč zdaj manj zdaj bolj močno s planinsko palico ob tla, gospod praktikant je pa žvižgal vedno naprej kak solospjev iz opere. Ko je prišla družba na vrh klanca, se je nekoliko odpočilo.

»Vroče je,« je dejal gospod davkar ter se vsedel v senco zelenega, košatega hrasta.

»Res je, strašno je soparno,« mu je pristavil gospod kontrolor ter se vlegel na zemljo. Isto je storil tudi gospod oficijal, in gospod praktikant, ki je bil prišel zadnji, se je vsedel na močno lesko ter začel znano narodno pesem, a nihče mu ni hotel slediti.

Družba je za čas umolknila; bili so vsi očividno zelo utrujeni.

Tedaj se je po hribu doli vsula množica ljudi, prihajajoča gotovo iz cerkve od nauka. Bilo je že pol treh preč in popoldanska služba božja je bila končana.

To je vzdramilo družbo, ki je ležala v hrastovi senci. Gospodje so vstali in šli počasi naprej.

»Le potrpite,« jih je potolažil gospod davkar, »bomo kmalu gori. Cerkvica se že na gričku vidi, takoj zraven je župnišče. Še kakih dobrih deset minut, pa smo gori.«

Prvi so priskakljali doli po klanecu otroci, dečki in deklice. Ko so zagledali gospode, so šli počasneje, se poklonili ter ponižno pozdravili: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!«

Gospod davkar je nekoliko privzdignil svoj klobuk, odgovoril jim ni nihče.

Zatem so prišli mladeniči, možje in žene. Ta in oni je poznal gospode iz kancelije. »Do-

Predsednik zaključil sejo ob 7. uri zvečer. Prihodnja seja jutri ob 11. uri dopoldne.

Posvetovanje z gališkimi poslanci.

Ministrski predsednik Beck se je danes razgovarjal več časa s poslancema dr. Kolischerjem in dr. Löwensteinom o nagodbenih vprašanjih in o galiških zadevah.

Posvetovanje načelnikov.

V današnji seji načelnikov klubov naglašala Beck, da je potrebno prvo branje nagodbe. Dr. Lueger konstatira z veseljem, da pričnajo nastopati proti podivjanju v zbornici tudi socialni demokrati. Naglašala potrebo, da se izpnejo poslovnik, in sicer takoj, ko se reši nagodba. — Kramar nasvetuje, naj se da nujnim potom predsedniku večja moč. Kramar je tudi izjavil, da ni v nikaki zvezi z nujnimi predlogi Rusinov in čeških radikalcev. Če hoče delati obstrukcijo, jo dela lahko sam in ne potrebuje slamnatih mož.

Obrotniki v finančnem ministrstvu.

Načelnistvo »Svobodne zveze obrtnikov« je v finančnem ministrstvu zahtevalo, da se izpolni obrtnikom dana obljuba in da se postavi v proračun za leto 1908 glede na pospešitev obrača en milijon kron. Izvedelo se je namreč, da namerava vlada določiti le 930 tisoč kron. Deputacija izjavi, da niso voljni mirno trpeti obrtnikom sovražnega stališča prvega sekčnega načelnika v finančnem ministrstvu viteza Engelna. Po trgovinskem ministrstvu ustavljene postavke je vedno črtalo finančno ministrstvo. Finančni minister je izjavil, da se ne more izvesti zahteva glede na obrtnike. Skrbeti hoče, da se postavi v proračun vsota 1 milijon kron.

Želje sodnih slug in kazniških paznikov.

»Državno društvo sodnih slug in kazniških paznikov« je odposlalo deputacijo iz vseh kronovin k vladi in k načelnikom klubov s svojimi željami. Načelniki klubov so obljubili, da hočejo njihove želje podpirati. — Dvorni svetnik Gessmann je predstavil deputacijo ministrskemu predsedniku, ki je izjavil, da se ne more izvesti zahteva glede na vpokojitev po 30letni službeni dobi. Vlada pa hoče dobrohotno uvaževati zahteve glede na materialno izboljšanje uslužbencev in hoče ministrski predsednik sam posvetiti zadevi svojo pozornost.

METLIKA - ZADER.

»Naše Jedinstvo«, splitski list, piše, naj dalmatinski poslanci glasujejo za pogodbo z Ogrsko in opozarja zlasti na pridobitev železniške proge. Penič v »Hrv. Kruni« izjavlja, da je pogodba s hrvaškega državnopravnega stališča krivična in pravi, da vladi glede na železnico ni zaupati.

AVSTRIJA.

Češka kriza.

Dunaj, 24. okt. Položaj popolnoma zmeden. Odločitev pade jutri v seji voditeljev čeških strank. Češki agrarci in katoliško-narodna stranka izjavljata, da se ne moreta udeležiti vlade, ki izjavlja, da ne more izpolniti čeških narodnih zahtev. Mogoče, da prično vse češke stranke opozicijo. Popoldne je konferiral Beck z voditelji čeških strank. Sledilo je nato dolgotrajno posvetovanje čeških voditeljev.

Praga, 24. okt. »Češko Slovo« poroča, da upajo mladočehi še vedno na rešitev svojih dveh ministrov. Beck odgovori na češke zahteve jutri. Mladočehi so pobiti, ker ne upajo, da jim da Beck veliko ugodnosti. Moravski mladočeški poslanci groze, da izstopijo iz stranke. Kramar ne ve, keli naj drži češka ministra ali naj gre v opozicijo.

Praga, 24. okt. Tainik mladočeškega kluba dementira vest, da izstopijo mladočehi,

ako se definitivno odklonijo njihove zahteve, kar so storili svoječasno staročehi.

Praga, 24. okt. »Venkov« poroča, da češkim agrarcem ni za zastopstvo v vladi in tudi ne, da izpodrinejo mladočeška ministra. Hočejo pristopiti enotnemu klubu, ki naj bi bil merodajen glede na narodne zadeve. Stališče nasproti nagodbi določijo pozneje. Načeloma niso zavzeli negativnega stališča, marveč akceptirali, da pristopijo morebiti večini.

Dunaj, 24. okt. Beck se je danes dal časa posvetovati s Foitom in Pacakom. Jutri dopoldne zboruje parlamentarna komisija češkega kluba. Ob 2. uri sledi plenarno zborovanje. Beck se je posvetoval danes z Začekom, Kramarjem, Prašekom in s Hrubanom. Večerna poročila trde, da se je položaj izboljšal in da ni izključeno, da ostaneta v ministru Foit in Pacak.

Nemške stranke in češka kriza.

Dunaj, 24. okt. Danes dopoldne se je posvetoval načelnik »Nemško-narodne zveze« poslanec Chiari z ministrskim predsednikom Beckom. Pradeju in Becku je Chiari naznanil, da smatrajo nemške stranke rešitev nagodbe za državno potrebo in da zato niso priprave za glasovanje koncesije drugim strankam. Obljube glede na nagodbo bi smatrale nemške stranke kot povod vojski.

Avstrijska centrala v obrambo poljedelskih in gozdarskih koristi.

Dunaj, 24. okt. Stalni odbor avstrijske centralne v obrambo poljedelskih in gozdarskih koristi je izjavil, da nagodba ni sprejemljiva.

Novi deželnoobrambovski minister.

Dunaj, 24. okt. Minister za deželno obrambo postane podmaršal Georgi.

OGRSKA.

Budimpešta, 24. okt. Jutri potuje Wekerle na Dunaj, da se posvetuje z Beckom glede na nagodbeno vprašanje.

Budimpešta, 24. okt. V zbornici magnatov izraža predsednik svoje veselje, ker se cesarjevo zdravje trajno boljša.

Budimpešta, 24. okt. Danes so zborovali tu škofje. Razpravljali so o kongreui.

BODOČI HRVATSKI BAN.

Zagreb, 24. okt. »Pokret« poroča, da je izstopil grof Rudolf Normann zato iz koalicije, ker so mu namignili z Dunaja, naj postane politično nevtralen, ker mora biti pripravljen, da postane v ugodnem trenutku hrvaški ban. »Pokret« trdi, da grof Normann ni zmožen hrvaščine.

PERZIJA.

Teheran, 24. okt. Šah je izdal dodatek k ustavi, ki ureja sodišča in pravice ministrov, zbornice in šaha.

BELGIJSKE OBČINSKE VOLITVE.

O izidu belgijskih občinskih volitev zdaj molči liberalno in socialistično časopisje. Izkazalo se je namreč, da združeni belgijski liberalci in socialni demokrati niso porazili belgijskih katoličanov. Katoliška desnica je namreč pri nedeljskih občinskih volitvah več pridobila, kakor izgubila. Liberalno časopisje je izprevidelo, da se v nedeljo ni še zgradil temelj za poraz katoličanov. Narasli so katoliški glasovi v bruselskih predmetjih. V Tournaui so zmagali katoličani, kjer so gospodarili liberalci 40 let. V Diestu so vzeli katoličani liberalcem občino, v kateri so gospodovali liberalci celih 58 let. Tudi v Lovaniju so katoličani krepko napredovali. Grozno so bili razljučeni liberalci v Diestu, ker so jih katoličani porazili. Priredili so demonstracijo in obmetavali s kamni hiše katoličanov.

je opravičil, da mora iti nazaj v posojilnico in ustreči strankam.

Gospoda se je trudno vsedla. Postrežnica je prinesla na mizo vina in domačega, črnega kruha. Hlastno so segli gospodje po njem. Ni čuda, bila je silna vročina, dolga pot in od obeda je preteklo že precej časa.

Gospodje so za hip potolažili svojo žejo. Solnce je še vedno stalo precej visoko na nebu, a okna župnišča so bila zastrta z zagrinjali, da je bila soba še precej hladna. Oprava v njej je bila popolnoma priprosta. Gostje so ogledovali deloma slike po stenah, deloma fotografije v albumu, ki je ležal na mizi.

Tedaj stopi v sobo župnik. Izvanredno je bil vesel svojih gostov. Dokončal je delo v posojilnici ter se brez skrbi vsedel k mizi med svoje najnovejše prijatelje. Prijel je za čašo ter iskreno pozdravil svoje goste. Trčili so in gospod praktikant je intoniral neko pesem. Zapeli so, tako lepo, da je župnik dejal ves presenečen, da takega petja že ni slišal dolgo let. Ko so pesem odpeli, je potrkal na vrata cerkovnikov, ter naznanil, da čaka gospoda krst. Župnik se je odsvolil za par minut in priporočil svojim gostom, naj se dobro zabavajo.

Gospodje so zapeli, da je odmevalo daleč skozi okno na vas.

Ko je prišel župnik nazaj v župnišče, tedaj pa prihiti k njemu mož ter ga prosi, da bi šel previdet njegovega otroka, ki je nevarno bolan na vratnici. Oprostil se je zopet pri svojih gostih, češ, da ga kliče dolžnost, da naj se med tem časom dobro imajo; da se kmalu vrne nazaj, da naj si med tem časom ogledajo cerkev in pokopališče, potem bodo povečevali in šli v mraku in v hladu domov.

Gostom sicer ni bilo ljubo, da je župnik vedno zadržan, da nima nikoli miru, toda vdali so se.

BALKAN.

Pogajanja srbske vlade o trgovinski pogodbi z Avstrijo. — Proti častnikom-zarotnikom.

Dunaj, 24. okt. Srbsko časopisje je obveščeno po vladi, da sklene Pašić trgovinsko pogodbo pod sledečimi pogoji: 1. Ne sme se določiti množina mesa za izvoz. 2. Izključeno mora biti nadzorstvo srbskih klavnice po avstrijskoogrskih živinozdravnikov. 3. Ne sme se omejiti mesni eksport le na gotove avstro-ogrsk trge.

Belgrad, 24. okt. Finančni minister Paču je odpotoval popoldne na Dunaj.

Belgrad, 24. oktobra. Vojno ministrstvo namerava prenesti 18 častnikov-zarotnikov na deželo in jih nadomestiti s častniki, ki ne simpatizirajo niti z zarotniki in tudi ne s protizarotniško strujo. Premeščeni častniki so zapleteni v zaroto proti prestolonasledniku. Ostrejšje se proti častnikom ne upajo postopiti, ker se boje, da kaj odkrijejo.

Zažgana grška vas.

Carigrad, 24. okt. Neka bolgarska četa je zažgala grško vas Rakovo, ki leži južno od Monastira. Izmed 200 hiš je ostalo nepoškodovanih samo 8. Našli so 8 mrličev.

PRIJETI FRANCOSKI VOHUN.

Paris, 24. okt. V Toulonu so zaprli mornariškega zastavonošo Ulma, ki je izmaknil važne listine in seznam tajnih znamenj.

Dnevne novice.

+ Dr. Tavčar obglavlja Hribarja. — Dr. Ivan Tavčar priznava, da liberalna stranka ni nič storila za belokrajinske železnice in da je ni niti najmanj pričakoval. Dr. Tavčar je spoznal koliko je Hribar s svojo nerodnostjo pokvaril, zato hoče vsaj po »Narodu« desaurirati predsednika izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke. Hribar je bil, ko je zaznal za ugodno rešitev belokrajinske železnice, popolnoma presenečen in je v tej zmedenosti ustrelil velike kozle. Hribar še doslej ni prišel do sapa, dasi bi bila njegova dolžnost kot župan Ljubljane, ki bo imela največ koristi od belokrajinske železnice, da zavzame z občinskim svetom gotovo stališče in podpre parlamentarno akcijo za belokrajinsko železnico. Ker se Hribar ne gane, pričapljaj je včeraj dr. Tavčar, kateremu moramo resnici na ljubo pripoznati, da kot zastopnik belokrajinskih mest doslej ni storil drugega, nego da je napisal včeraj članek v »Narodu«. Odkritosrečno pripozna ta zastopnik belokrajinskih mest, da belokrajinske železnice on še v sanjah ni mogel pričakovati in s tem jasno pove, da narodno-napredna stranka ni ganila za to stvar niti prsta ter da je vse teško delo ležalo na ramenih poslancev S. L. S. Dr. Tavčar piše v »Narodu«: »Stojimo na neomajanem stališču, da je Beckova nagodba vsaj kolikor se tiče Kranjske, ravno vsled tega, ker nam zagotavlja tako zaželjeno podaljšanje Dolenjskih železnic — in to brez vsake žrtve dežele, za vojvodino Kranjsko pridobitev kakor je nismo niti v sanjah pričakovali mogli«. . . . Dalje sune Tavčar Hribarja takole v oko: »Tudi mesto Ljubljana bi imela dosti povoda, ministrskega predsednika Becka imenovati častnim meščanom, ker si ni mogoče misliti, da bi nagodba v katerikoli drugi gbliki našemu mestu več koristiti mogla«. . . . V tem pogledu smo vsi na jasnem: Beckova nagodba nam je prinesla več, nego smo pričakovali (!). Proti tej nagodbi ne poznamo nikake demonstracije, najmanj pa kake parlamentarne obstrukcije. Zatorej bi bila vsaka demonstracija in vsaka obstrukcija v tem oziru že naprej obsojena! — Kaj bo sedaj s Hribarjem, ki je podpisal obstrukcijski rusinski predlog. Tavčar naj prečita današ-

nje »Slovenčev« poročilo iz državnega zbornice in mora, ako hoče biti dosleden, Hribarju res odrezati politično glavo, ker bolje je, da hodi narodnonapredna stranka še dalje brez glave okolu kot pa s Hribarjevo. O Hribarjevi poti v Budimpešto piše dr. Tavčar, da ta pohod »demonstrativnega značaja ni smel imeti« ter dregne Hribarja, da je obisk nekoliko preveč v ospredje silil. Svoj članek je zabelil dr. Tavčar s strahovitim udarcem na Hribarja: »Vemo, da ga nima Slovenija poslanca, ki bi vedoma podaljšanje belokranjskih železnic, katero je najvitalnejšega pomena tako za deželo, kakor njeno glavno mesto, s kako prazno demonstracijo ali brezglavno obstrukcijo v nevarnost stavljal.« — Dr. Tavčar tako predstavlja Hribarja slovenskemu svetu kot veliko politično ničlo, ki ne ve kaj dela. To smo tudi mi trdili in zato v tej sodbi popolnoma soglašamo s »Slovenskim Narodom«, dasi vemo, da obglavlja dr. Tavčar Hribarja samo zato, da bi ohranil deželnozbornski mandat dolenjskih mest, ki je vsekako večje vrednosti kakor pa Hribarjeva glava. Dolenjci pa naj stvar sodijo, kakor je, po dejstvih!

+ Deželni odbor kranjski — molči? Dalmatinski deželni odbor je takoj, ko se je zvedelo besedilo nagodbene predloge, izrazil svoje soglasje z novo železnico, kranjski deželni odbor pa ne najde besede, dasi se intrigira proti belokranjski železnici in jo Hribarjeva nesrečna politika stavi celo v nevarnost. Zahtevamo tudi od kranjskega deželnega odbora, da se oglasi v tej velevažni zadevi!

+ Belokranjska — liška železnica. Ker nova zveza z Dalmacijo ni zajamčena z nagodbenim zakonom, ampak s posebnim dogovorom med Avstrijo in Ogrsko, iz tega razni hrvaški listi izvajajo črnogledne posledice. »Hrvatsko Pravo« pravi, da je Wekerle liško železnico, ki je podaljšanje belokranjske železnice na hrvaških tleh, storil odvisno od doneska investicijskega zaklada. A ta zaklad je izčrpan, in zato pravi »Hrvatsko Pravo«, da je liška železnica lahko »na vrbi sviralas«, ako ni nikogar, ki bi plačal. V nagodbenih osnovah, ki so predložene ogrskemu saboru, ni omenjena liška železnica. Od ogrske strani imamo samo izjavo ministrskega predsednika Wekerla, ki je v ekspoziciji, s katerim je predložil nagodbene predloge, izjavil o liški železnici: »Jaz hočem tukaj predložiti zgradbo te železnice, ker smo v naših nagodbenih pogajanjih dobili od Avstrije jamstvo, glede delitve prometa in glede tarifa, smo tudi mi privolili, da se ta železnica zveže preko Karlovca v smeri proti Kranjski in h Križu v smeri proti Dalmaciji, da ta draga železnica ne ostane mrtva.« »Hrvatsko Pravo« pravi: Kaj pa če si Avstrija premisli in če neče zgraditi svojega dela, da bi liška železnica brez zveze res ostala mrtva? Tedaj Ogrska tudi liške železnice, ki je proračunana na 88 milijonov, ne bo hotela graditi, zlasti, ker se nekateri Hrvatje branijo z investicijskega zaklada plačati svoj donesek, ki bi po kvotnem ključu 8-12% znašal do 8 milijonov kron. »Hrvatska« se ne protivi temu znesku iz investicijskega zaklada. — Tako torej na ogrski strani stvar še ni na jasnem. Zato je pa tembolj neodpustno, da Hribar igra tako vlogo in da se je celo udeležil obstrukcije proti nagodbi, ko je vendar gotovo, da se more samo po hitri rešitvi nagodbe zagotoviti tudi belokranjska železnica. Bojazen »Hrvatskega Prava«, da Avstrija ne bi držala svoje besede, bi bila seveda tedaj opravičena, ako bi v drž. zboru sedeli sami Hribarji. Zaupamo pa svojim poslancem, da bodo mogli kljub vsem spletkam izpolniti željo cele naše Dolenjske.

+ Kdo laže? »Hrvatska Kruna« priobčuje pogovor svojega sotrudnika z dr. Rybářem, ki se je sam udeležil romanja v Budimpešto. Dr. Rybář jasno izjavlja, da ta pot

ber dan!«, »Bog daj!«, vroče je«, to so bili kratki pozdravi in odzdravi.

»Kam neki gredo?« tako so pa govorile ženske na tihem. »Gotovo k gospodu,« so odgovarjale druge.

Družba je prišla že skoro blizu cerkve. Vsi so bili zelo prašni in utrujeni. Le nekaj žensk je stalo še pri cerkvi, ki so začudeno pogledali došlo gospodo. Gospodu davkarju je bilo znano, da stoji župnišče skrito za cerkvijo, ker je bil že v poprejšnjih letih parkrat na Gori.

Nemo in počasi so šli vsi za gospodom davkarjem do župnišča in tam zunaj so počakali. Gospod davkar je šel sam v župnišče in potrkal na duri župniške pisarne.

»Prosto,« se je oglašil močan, moški glas.

Gospod davkar je odprl duri. Notri je stalo par oseb.

»Ali me še kaj poznaš?« je dejal gospod davkar župniku ter mu prijazno stisnil roko.

»O, ti si kolega,« je vzkliknil župnik, »kdo bi si bil mislil, glej no; koliko let se že nisva videla! Prav tako, no! Kar gori v sobo pojdi; jaz imam še dve stranki v posojilnici, potem sem prost. Da, to je lepo, da si me prišel obiskat!«

In župnik je peljal svojega sošolca iz pisarne v posebno sobo.

»Pa oprost, dragi moj,« je povzel besedo gospod davkar, »jaz imam zunaj še družščino.«

»Kje pa, to je lepo, kar notri jih pripelji, se bomo prav po domače uredili.«

In gospod davkar je predstavil župniku svoje tovariše. Oh, kako prijazno so se pozdravili in si stiskali roke!

Gostje so odšli v prvo nadstropje župnišča in si najpreje očedili svoja oblačila, polna prahu. Župnik je naročil svoji postrežnici, naj gostom postreže, kolikor more, sam pa se

Župnik je šel po svoji dolžnosti, gostje so šli iz župnišča, nekoliko si ogledali napise na grobnih spomenikih pokopališča, šli potem malo po cesti naprej, a ker ni bilo nič zanimivega, so se kmalu vrnili v župnišče nazaj. Gospod praktikant je intoniral novo pesem in peli so sami zase, da se je čulo daleč naokoli.

Župnik se je vrnil kmalu. Našel je svoje goste pri najboljši volji. Še enkrat se je opravičil, naj mu oprost, da ne more biti vedno pri njih, ker nima nikdar miru pred ljudmi. A vendar družba, veselo, lepo petje ga vedno razvedri — tako je tolažil župnik sebe in svoje goste. Beseda je dala besedo. Župnik je vprašal goste, kakšen je gospod dekan, kakšna dekanjska cerkev, ker so bili gospodje tam doma, kakršno je cerkveno petje, ker ga je to zanimalo itd. A gospodje gostje so mu mogli dati le nepovoljni odgovorov; eden se je izgovarjal s tem, drugi z drugim. Župnik je konečno izpoznal, da gostje še ne poznajo razmer.

Bližala se je noč. Iz zvonika se je oglašil zvon, kličeč vernim: Ave Maria, Župnik je sklonil svoji roki in molil tiho večerno molitev. Tudi gostje so za hip umolkli. Gospod oficijal je odložil iz takta svojo svalčico na stran.

Še predno je odzvonilo, se je dvignil gospod davkar ter se hotel s par besedami zahvaliti za izvanredno gostoljubnost gospoda župnika. A župnik ga je zavrnil, naj vsaj toliko časa počaka, da bodo povečerali.

Okusno so večerjali, tako da je dejal na tihem kontrolorju gospod praktikant, da bi šel vsako nedeljo na Goro, če bi bilo tako. In po večerji se je dvignil še enkrat gospod davkar ter se v iskrenih besedah zahvalil v svojem in v imenu svojih gostov na tako izvanredni gostoljubnosti. Zapeli so lepo zdravico. Župnik je bil skoro do solz ginjen. Gostje

so izpoznali, da bo treba oditi, ker je le dolga pot.

Še enkrat so se najtopleje zahvalili za tako postrežbo. Župnik pa jih je vljudno povabil, naj ga posetijo še drugikrat.

Gostje so odšli. Župnik je vzel v roke svoj brevir in ko je dokončal, se je veselil, da je preživel tako lep dan med pravimi prijatelji.

Lepa je bila mesečna noč. Počasi in težko je korakala družba navzdol proti domu. A slednjič je le prišla srečno v dolino do mostička. Tam pri vodi je stala znana gostilna. Soglasno so sklenili, da gredo notri. In šli so. In zopet so peli in govorili, ali ne tako, kot popreje. Beseda se je razvila in splošno so se pritoževali, zakaj se onim godi tako dobro, in drugim tako slabo — — —

Tam v sosednji sobi pa je sedel kmetski mož ter mirno poslušal gosposko zabavljanje. Minula je noč.

Župnik je zgodaj vstal in šel gledat na polje, kako delajo njegovi delavci. Tedaj je na poti srečal tistega moža, ki je šel sinoči v trg po zdravnika in tam čakal, kjer so vstopili precej v noč tisti gospodje, in pravil je župniku, da ni še nikdar slišal gospose tako grdo govoriti čez vero in duhovnike. Zdelo se mu je, kam da leté besede, in če bi bil vedel, da leté na domačega gospoda iz ust tistega kanclista in tistega mladeniča, ki še ni dolgo v kanceliji, tedaj bi jima drugače pokazal.

Župnik je mirno poslušal in rekel samo: »Tako torej.«

Šel je domu.

In žalost je prepregla njegovo lice.

ni bila po sklepu in v imenu kluba. Potentakem je izkazano, da je »Slovenec« poročal v tem oziru resnico, in da je nekdo, ki gotovo ni bil dr. Rybář, ki pa je morebiti v najožji zvezi z diko vseh generalnih zastopnikov, naravnost nafarijal »Südslavische Correspondenz«. Urednik te korespondence naj pri dotičnem poročevalcu vedno zahteva, da se mu pri svojih informacijah podpiše. Sploh se pa — to naj si zapiše tudi Hribar za ušesa — cel svet norčuje iz nekega slovenskega Slovana, ki vsakega slovenskega tulca, ki ga kje iztakne, vleče s seboj, da ga »informira« in mu pri tem dopoveduje o grozodejstvih »Slovenca« in o narodnih izdajstvih klerikalcev. Hvaležno delo za dramatike: Informator, burka iz zgodovine cekinov.

+ **Osebnosti.** C. kr. okrajni živinozdravnik g. Ivan Rajar je prestavljen iz Litije v Krško, c. kr. okrajni živinozdravnik g. Ivan Demšar pa iz Ljubljane v Litijo. — Za c. kr. cestarja v Št. Petru na Krasu je imenovan upokojeni orožniški postajevodja g. Anton Gaspari, za cestarja pri Ljubljani pa gospod g. Jožef Scanda.

+ **Učiteljske izpremembe.** V Javorje nad Škofjo Loko pride gospod Leon Pibrovce; za šolo na Krki je imenovana gđc. Mar. Strauss. Mesto voditeljice na dekliški osemrazrednici v Ljubljani je podeljeno gđc. Illerschitz. — V Mavčičah je nastavljen gospod Alojzij Sežun. — Gospod Viktor Jamšek je dobil mesto v Šmartnem pri Litiji. — Stalni pokoj je dovoljen g. Jožefu Mediču, nadučitelju na Jesenicah, in gđcni. Pavlini Rus v Zgornjem Tuhinju.

+ **Slavije v Vipavi.** Prepozno za včerajšjo številko smo včeraj dobili iz Vipave naslednjo brzojavko: Kanonik Eriavec obhaja danes v Vipavi 25-letnico dekanovanja. Danes je Vipava v zastavah. Včeraj so tržani skoraj brez izjeme razsvetlili hiše, pevci pa priredili lepo serenado. Duhovščina je podarila jubilarju insignije kanonikov stolnega kapitelja ljubljanskega. Zasluznemu in priljubljenemu gospodu dekanu in kanoniku kliče vipavska duhovščina in ljudstvo: Mnoga leta!

+ **Nemškonalna akademška junaštva.** Dne 24. t. m. bi se bila imela na graškem vseučilišču vršiti promocija privatnega docenta na tem vseučilišču, mladega dr. Uhde, znane med učenjskim svetom brez razlike svetovnega naziranja po svojih modroslovnih delih. Bil je to tretji doktorat, ki bi ga 24. t. m. imel tudi formalno dobiti. Ker je dr. Uhde član katoliškega nemškega akademškega društva »Carolina«, so slednji sklenili priti k promociji svojega odličnega člana v kuleurju. To je seveda nemškonalnemu dijaštvu razburilo živčevje in na dan promocije se je nabralo na rampi in v avli vseučilišča vse, kar se nemškonalno greje na naročju graške Alma mater. Za psihologa so bile fiziognomije bojeviti, s palicami oboroženih nacionalcev izredno zanimive. Od neprestanih oficijelnih in neoficijelnih rokov izbuljene oči, sicer topi, zdaj pa nenaravno napeti izraz, križem vsevppek razsekani obrazi, »šmisi«, v katere je stopila v tem trenutku z alkoholno pomešana kri, vse to je gledavcu nudilo nedosežno zanimiv prizor. Kar pridejo Karolinci, za njimi pa na vozu privatni docent dr. Uhde, ki je dostojanstveno gledal na tisoče nesvobodnomiselnih slušateljev svobodoljubne znanosti. Ko Karolinci pridejo na rampe, se izvije iz raskavih grl nemških nacionalcev grgrajoče tuljenje, ki pretresa šipe daleč naokoli. Za Karolinci stoje bogoslovci, pripravljeni braniti svobodo proti »svobodomislecem«. Karolinci so bili vsi neoboroženi, ko so pa hoteli v avlo, so se dvignile palice nacionalcev. Mirne Karolince, ki načeloma nikogar niso izzivali, napadejo prve vrste buršovstva in padale so po njih gorjače. Z vsmo, ki bi je ne prisodil izpitim organizmom, buršov, so slednji Karolince metali iz rampe in bili po njih. Kadar se je kakemu buršu posrečilo iztrgati Karolincu čepico, jo je navdušeno dvignil v zrak kakor Sioux-indijanci dvignejo v zrak evropski skalp in ga je kazal buršovstvu, ki je nato v urnebesnih Heil-klicah dalo duška svojemu zmagovalstvu spricho zaplenjene čepice. Metali so čepice po tleh, nacionalci pa so se drvili za njimi in se na tleh zanje trgali in znašali svojo protiklerikalno jezo nad blagom. Nad 1000 proti 20 Karolincem! Ti so se hrabro držali in neki nemški burš jo je tako iztaknil po svoji vodeni buči, da se mu je iz nje vtila svobodoljubna kri. Nacionalci so rjaveli »Heil« nemštvu in peli »Die Wacht am Rhein«. Karolinci in bogoslovci so pa krepko nazdravljali svobodi. »To je akademiška svoboda!« »To je svobodno nemštvo!« taki klici so se čuli. »Sramota vam, da tako ponižujete nemštvo!« so Karolinci očitali buršem, dočim so ti sramotili »črnuhe« in peli neko klafarsko pesem o »litanijah«. Burši so se naposled lotili še bogoslovcev, ki so se jim pa hrabro postavili porobu. Dr. Uhde pa je vstal v vozu in glasno zaoril: »Jaz sem Karolinec in grem le z njo k promociji! Protestiram glasno, da se tako nečuvno krši akademiška svoboda in preprečuje promocija!« Buršovstvo je nato izvršilo čin, ki v svoji sramotnosti stoji osamljen v zgodovini akademiških bojov. Lotili so se konja in porinili voz od rampe na prosto, ki je nato odrdral, spremljan od nemškonalnega »heulanja«. Tako delajo burši s privatnimi docenti! Vsega boja konec je bil ta, da so Karolinci in bogoslovci morali oditi, na tisoče liberalne mladine pa jo je vdrlo za njimi. Na Ringu se je procesija ustavila in v zrak je grmela iz neharmoničnih grl tuljena »Straža ob Reni«. Zdj so se začele zanimive kontroverze. Karolinci in bogoslovci ter obilo mestnega duhovništva in katoliških laikov je, vkljenjeno med burši, slednje krepko zavračalo. Burši so pa argumente o svobodni znanosti in prepričanja odgovarjali s psolvkami, katerih

dostojno pero ne more zapisati. Policija je po svoji navadi bila pasivna in le dva policaja sta skoro pol ure ločevala burše od Karolincev. Sele na energične zahteve istih je prišlo več policajev z nadzornikom, katerim je naposled tudi zavrela kri, ker so burši javne varnostne organe nesramno izzivali in žalili. Policiji se je posrečilo razgnati burše, da so Karolinci kolikortoliko varni mogli oditi. Za omiko nemškonalnega Gradca je značilno, da so iz neke hiše metali na katoliške dijake — žemlje. Hruška akademiki, katerim nihče ne more očitati »klerikalstva«, so glasno označevali buršovsko postopanje za »prosto«. Slovenski dijaki so bili pasivni, le nekaj liberalcev je sekundiralo nemškemu buršem zelo navdušeno, kar se čudovito zлага z njihovim »narodnim radikalstvom«. Ob ponovljeni promociji dr. Uhdeja in ob imatrikulaciji se bodo prizori od 24. t. m. berzdomno ponavljali, ker so burši svoje »zmage« pijani. — Vtis vsega tega je ta, da surovost in nasilje nad pravico in svobodo ne bo zmagalo in dolžnost krščanskega parlamentarnega zastopstva je visoko povzdigniti svoj glas proti takim nekulturnim razmeram. Predvsem bo treba osvetliti dejstvo, da je policija nastopila šele tedaj, ko je bila insultirana, to je: ko je morala. Tega mora enkrat za vselej biti konec, da bi se katoličani na avstrijskih vseučiliščih, ki jih vzdržuje naše ljudstvo s svojimi davki in kjer se svečano ob vsaki priliki in nepriliki oznanjuje s stolic svoboda ter nepristranost, smatrali za inferiorne in bi se jim odrekale pravice, ki se ne kratijo »svobodomislecem«. Tolažba pa je ta, da dokler bo svobodomiseltvo nastopalo z nasiljem, gotovo svojih ciljev ne bo doseglo. In tudi to je za nas veselo znamenje, da se med Nemci samimi vzdiga zdrav upor proti buršovskemu terorizmu in da se nemštvo ne sme identificirati z buršovstvom.

+ **Prvi vseslovenski shod perotinarjev in rejcev vseh malih domačih živali** se vrši, kakor smo že omenili, v nedeljo, dne 27. t. m. ob 10. uri zjutraj v dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani pod sledečim vspešnim: 1. Otvoritev shoda in pozdrav zborovalcev po predsedniku društva; 2. sporočilo predsedništva; 3. »namen društva«, razlaga predsednik društva; 4. predavanja: a) »Gospodarski pomen perotinarstva za slovenske pokrajine«, predava gosp. Gustav Pirc, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe kranjske; b) »Higijena v perotinarstvu«, predava gosp. Peter Miklavčič, živinozdravnik; c) »Dobičkanost perotinarstva in male živinoreje«, predava gospod Anton Lehmann, predsednik društva in urednik »Perotinarja«; 5. družabni pogovor zborovalcev med seboj, reševanje raznih, predsedništvu na shodu stavljenih vprašanj; raznoterosti; 6. zaključek shoda po predsedniku društva. Opozarjamo ponovno č. javnost, posebno č. kmetovalce, gospodarje in gospodinjce, duhovnike, učitelje in njih soproje, učiteljice itd. na ta za naše kmetijstvo tako važni prvi slovenski shod. Želeti bi bila največja udeležba, da se zamore tudi v tem oziru povzdigniti naše narodno gospodarsko stanje. Pridite torej vsi, ki se zanimate za to stvar in vam je resnično ležeče na razvoju in prvicu vseslovenske maloživinoreje.

— **Blagoslovljenje novega pokopališča v Dravljah.** V nedeljo, 27. t. m. popoldne ob 3. uri se bode blagoslovilo pokopališče za občino Zgornja Šiška, ker je bilo farno pokopališče za vso faro že zdavnaj premajhno. Po neumornem prizadevanju in mnogem trudu našega gospoda župana Ivana Zakotnika, kakor tudi našega previdnega občinskega odbora smo dobili v Dravljah za občino Zgornja Šiška novo, lepo pokopališče, kateremu daleč naokoli ne bo para. Glavni, kakor tudi podrobne načrte za pokopališče je napravila kaj lepa spretna roka gospoda inženirja Kocha. Zlasti ugaja lepa in simetrična vnanost kakor tudi notranost pokopališča. V sredini pokopališča je velik pozlačen križ, delo gospoda Zabkaria iz Ljubljane. Vsa železna dela kakor tudi vrata na pokopališče in v kapelo je napravil domači klinčarvničar Smole iz Spodnje Šiške. Omeniti moramo še prav posebno vsa betonska dela gospoda zidarskega mojstra Batelinija, katerega je izvršil prav precizno in mojstersko. Upamo, da tudi za dolgo vrsto let. Vljudno vabimo vse Ljubljance in okoličane, da si pri priložnosti ogledajo naše novo pokopališče.

— **Za lovce.** — **Medved v Medvedci.** Ko sta logar P. Grm iz Medvedce in brakir Steblaj iz Turjaka zganjala srne v goro sv. Ahacila dne 22. t. m., je P. Grm osledil medveda. Njegov pes ga je začel goniti. Brzo sta oba hitela — Steblaj do grofa Auersperga v Turjak, Grm v Želmlje. Ob eni popoldne se je že zbralo nekaj lovcev in gonjačev v Medvedci. Šestero strelcev se je postavilo na stojišča, ki so bila dokaj oddaljena — gonjači in lovci so pa zaokrožili dolino in pričeli goniti. Ob pol treh popoldne se oglašajo psi — s čudno hripavimi glasovi. Takoj je bilo vse prepričano: Medved gre. S strašnimi skoki je lomastil mrcina po hosti in hipoma prehitel daleč vse pse. Prvi ga je zagledal neki lovec, ki pa ni mogel streljati radi razdalje. Medved se je obrnil proti stojišču zadnjega strelca — ki ga je videl v daljavi in čakal, da se mu približa do strela. Ali hipoma se je zaobrnil v najgostejše robidovje in planil tam za hrptom drugemu strelcu — v daljavi 90 korakov v silnem skoku — poldrugo seženj — čez kolovoz in izginil v goščavo. Ta strelac je planil s stojišča proti dolini in ga še videl — črno liso — v daljavi 150 korakov. Streljal je hipno s kroglo — pa seveda zgrešil. Medved je pa drvil v goro sv. Ahaca in za Ločnikom prihrpel mimo neke ženske, ki je pobirala suhljad. Sirota je brez glasu pribžala v vas, blede kot stena. Hitro so nato lovci šli, da

zastavijo goro — pa jim priteče nasproti neki mož, ki pove, da se je vrnil medved v Medvedce. To so potrdili tudi gonjači. Sredi kolovoza so šli iz revirja, ko nekaj završi, in kosmatinec plane, vrnivši se z gore, štiri korake pred njimi na pot in hropeč in puhajoč utone v neprodni hosti. — Medved je črn in zelo velik. Odtisek krempljev meri po širjavi 16 cm. Čimpreje se priredi zopet velik lov nanj. Lovski blagor!

— **Skupščina avstrijskih srednješolskih društev.** Avstrijski srednješolski profesorji posameznih narodnosti so združeni v društvi, vsa društva pa so se zvezala v »Zvezo avstrijskih srednješolskih društev«, ki zastopa približno 5500 srednješolskih profesorjev. Ker je v tej stanovski organizaciji zastopano »Društvo slovenskih profesorjev« in ker razna srednješolska vprašanja zanimajo širje kroge, zato podajemo javnosti in zlasti slovenskim profesorjem spored letošnje skupščine omenjene državne zveze, ki se vrši v dne 1. in 2. novembra v vseučiliški avli v Lvovu. I. Pozdrav in sporočilo predsedstva. — II. Reforma srednjih šol: 1. Zrelostna izkušnja; 2. učni načrt in domače naloge; 3. odprava delitve šolskega leta v dva tečaja; 4. šolski zdravniki; 5. dotacija za učne zbirke; 6. šolnina. — III. Ureditev suplentskega vprašanja: 1. Centralizacija suplentskega nameščenja; 2. poskusno leto; 3. trajno nameščenje suplentov; 4. vstetju službenih let suplentov, asistentov in konstrukterjev; 5. učna obveznost in dohodki definitivnih učiteljev z ozirom na naraščaj. — IV. Stanovska vprašanja: 1. Službena pragmatika in disciplinarni predpisi; 2. nameščenje in povišanje; 3. učna obveznost; 4. razpisi izpraznjenih mest; 5. nameščenje za realne usposobljenih učiteljev na gimnazijah; 6. naslov in uniforma. — V. Izredni dohodki: 1. Supliranja; 2. razredništvo in oskrbovanje učnih zbirk; 3. izpitne takse. — VI. Prosta volitev zastopnikov v deželni šolski svet. — VII. Sodnija in šola. — VIII. Zadeve državne zveze: 1. Sprejemanje strokovnih društev; 2. ožja spojitve društev v državni zvezi; 3. upravne stvari. — IX. Prosti predlogi.

— **Častna občana.** Sežansko občinsko starešinstvo je v svoji seji dne 20. t. m. imenovalo c. kr. namestnika princa Hohenlohe in c. kr. namestniškega svetnika Antona Rebeka častnima občanoma v priznanje zaslug, katere sta si pridobila za sežansko občino in še posebno o podeljenju vladne podpore od 30.000 kron za napravo občinskega napajališča.

— **Nova restavracija v Gorici.** V nedeljo, ob 8. uri zvečer se slovesno odprla restavracija »Central« v poslopju »Centralne posojilnice« na Corsu Verdi 32 — prej hotel »Central«. Pri otvoritvi igra vojaška godba pešpolka št. 47. Restavrater je gospod Hönsch.

— **Čudna moč strele.** Dne 17. oktobra zvečer se je lokvarski župnik peljal v grozni nevihti skozi trnovski gozd domov. Blizu Nemcev je treščilo nedaleč od voza; luč je ugasnila, konji so hipoma obstali na cesti kakor pribiti; župniku in vozniku se je zdelo, kakor da plavata, vendar — hvala Bogu — hujše nesreče ni bilo; le to je drugi dan zapazil župnik, da je postal njegov žepni nožič — magnetičen.

— **Shod Sodalitatis** za dekanijo Žužemberk ob dne 4. novembra, ob 10. uri v Dobričah.

— **K prvemu vseslovenskemu shodu perotinarjev v Ljubljani** priglasilo se je iz raznih krajev že več odličnih udeležnikov ter je glede tega pričakovati povoljnega uspeha. Želeti bi bilo, da bi se posebno naša ožja domovina Kranjska (ki ima za negovanje perotine povsem najugodnejše pogoje, katere izkoriščati naj bi ne zamudila) odzvala vabilu k temu velevažnemu shodu v najobilnejem obsegu. Vzdignite se torej vsi ter pohitite dne 27. t. m., ob 10. uri zjutraj v belo Ljubljano v Mestni dom, da se tam osebno prepričate o velevažnosti tega, za naš narod tako potrebnega in koristnega shoda.

— **Tilus v Postojni.** Resnici na ljubo moramo objaviti javnost, da se bolezen še ni zatrla. Tekom enega tedna so sedaj štirje novi slučajji, med temi eden zelo opasen. Tudi v okolici, kot Zagon, Studeno itd., je razširjena epidemija in sicer zelo težki slučajji. — Kakor sem poročal, se je pred časom začela kanalizacija nanovo delati, a dosedaj ni nobenega uspeha. Vodovod je še vedno zaprt in pred kratkim je našel neki gospod v vodnjaku cev, iz katere je še vedno blato teklo v vodnjak. Vsiliuje se mi torej vprašanje: Kdaj bo vodovod strankam odprt? Če resno premislim vse okoliščine, lahko mirno odgovorim: Nikoli. Ni torej dosti, da je bilo postojniško prebivalstvo večinoma oškodovano, ko ni bilo tuljcev, vojakov itd., sedaj pa bo še veliko trpelo na račun ata Arkota, Ditricha in »Notranjca« z izdajateljem vred, ker se bo morala voda rabiti iz enega samega vodnjaka, navzlic temu, da preti huda zima, ko se človek ne upa iti venka. Omeniti moram pri tem, da je ravno iz tega vodnjaka, ki sedaj služi v rabo prebivalstvu, obolelo več oseb, kar so konstatirali zdravniki sami. Tudi najizvrstnejša voda, takomenovana »Ribnik«, je sedaj popolnoma nerabljiva, ker je konstatirano, da ima v sebi 27 % kali in celo amonijak. Ali smo torej Postojničani zastonj pustili napeljati vodovod v svoje hiše, da bomo morali v najhujši zimi vodo drugje iskati? Zgani se, gospod ata, in daj nam vendar dobre vode! Misliš, da moramo tudi mi radi tvoje nesposobnosti sedaj trpeti? — Omeniti moram še, da je bil veliki narodni hotelir »National« Skuznica (Paternost) zopet, to je drugič kaznovan, ker se je dobil vodovod pri njem odprt. Ni čuda, če se bolezen raznese. Pri njem se itak največ tuljcev ustavlja, bodisi Slovan ali Nemeč, ker igra farbe: naroden in national.

— **Nov vdarec goriškim Slovincem.** V torek je došel v Gorico ministerialni odlok, ki dovoljuje ustanovitev trgovske šole z italijanskim učnim jezikom! Kako prihajamo do tega, da se ustanovlja v Gorici laška trgovska šola, ne da bi se oziralo tudi na Slovence, ko vendar prispevata za nje vzdrževanje dežela in država?! In v deželi imamo Slovenci večino!

— **Radi uradnega poneverjenja 300 kron** je bil železniški asistent Supančič v Trstu obsojen v petmesečno ječo.

— **Napad na žensko.** V Trstu so napadli lopovi Marijo Božič iz Idrije. Hoteli so jo oropati, a ženska jih je pregnala s kričanjem.

— **Pri občinskih volitvah v Lozah na Vipavskem** je S. L. S. v III. razredu sijajno zmagala. Popoldne so se vršile volitve II. in I. razreda.

— **Mlad samomorilec?** Dne 24. septembra je opazila v Sekiri ob Vrbskem jezeru restavraterka G. Ilerjeva na izkrcevalnem mostiču nekega okolu 14 let starega dečka, ki je zamišljeno zrl v jezero. Ko je restavraterka odšla za trenotek, je slišala pljuskniati nekaj v vodo in ko je prišla nazaj pogledat, je videla samo še mehurčke na vodi, dečka pa ni bilo nikjer. Sumi se, da je skočil v jezero in se utopil. Kjer bi se kak tak deček pogrešal, naj se to naznani najbližnjemu oblastvu.

— **Silen vihar v Dalmaciji.** V Dalmaciji je divjal pretekli dni tak vihar, da je imelo mnogo parnikov, zlasti manjših, znatne zamude.

— **Načrti hamburškega ravnatelja Ballina.** Na Dunaju je razvijal pred kratkim načrt ravnatelj Hamburg-Amerika proge Ballin, ki je iskal somišljenikov za svoje načrte glede na tržaško paroplovbo. Rekel je, da hoče kaj storiti tudi za Trst, ko je spravil Hamburg na prvo evropsko mesto. Ballin je spravil pred leti popolnoma v svojo oblast družbo »Avstro-Americana«. Zdj namerava Ballin osnovati skupno z »Lloydom« in z »Avstro-Americana« družbo »Union«, ki bi skrbela za zvezo med Trstom in Južno Ameriko.

— **Hrvaški napisi na Reki** zabranjeni. Ogrsko ministrstvo notranjih zadev je potrdilo odredbo magistrata, s katero smejo napisi na Reki biti le italijanski ali mažarski.

— **Radi neozdravljive bolezni se je ustrelil** v Zagrebu 49 let stari brivski pomočnik Zagajšek.

— **Slovensko gledališče v Trstu** bo v nedeljo uprizorilo igro hrvaškega dramatika Preica »Kdo je mrtev?« v slovenskem prevodu.

— **Spominsko ploščo slavnemu kirurgu dr. Billrothu** bodo odkrili v Opatiji jutri ob 11. uri dopoldne. Billroth je bil odkritosrčen prijatelj Hrvatov. Rojen je bil na otoku Rujani.

— **Umrli** je v Pulju g. Srečko Jerbulla, c. kr. sodnijski kanclist.

— **Slovensko umetniško razstavo v Trstu** je včeraj obiskal c. kr. namestnik knez Hohenlohe, ki se je o razstavi prav pohvalno izrazil.

— **Mati vrgla svoje dete v vodnjak.** Na Vrdu pri Trstu je vrgla v vodnjak Emilija Furlan svoje 9 in pol mesecev staro nezakonsko dete, ki je v vodnjaku utonilo. K zločinu jo je, kakor trdi, pregovoril nezakonski oče otrokov V. Hmeljak.

— **Včerašnji vinski semenj v Krškem** je bil jako dobro obiskan. Prišlo je prav veliko kupcev iz cele Kranjske in tudi od drugod. Prodalo se je do 3000 hl vina po navadni ceni. Upamo in prepričani smo, da se bo sedaj, ko so se gospodje kupci prepričali o kvaliteti letošnjega vina, vinska kupčija naglo razvila, kajti dosedaj se je še prav malo odposlalo, ravno ker je vse čakalo na semenj glede določitve cene. Imena kupcev prijavi prihodnjič. Nekaj kupcev se je podalo čez Kostonjevo naravnost v Novo mesto, kjer se vrši enak vinski semenj jutri ob 11. uri dopoldne. Priporočamo in želimo, da se poda tudi na ta semenj čim mogoče veliko odjemalcev.

— **Skupščina Starčevičeve stranke** prava bo v Zagrebu v četrtek dne 7. novembra.

— **Slovinci v Ameriki.** V Allegheny (Pa.) je umrl Slovenec Nikolaj Berkopec. — V Clardge (Pa.) je bil ubit rojak Josip Salohar. — V Bringhamu Canyon Utah se je ponesrečil rojak Mihael Kreč, doma iz Podgorice, župnika sv. Jakob ob Savi. — Hudo se je ponesrečil Slovenec Anton Somrak iz Mirne peči. Nahaja se v bolnici. — Na Calumetu se je ponesrečil Matija Brozovič. — Zgradba slovenske cerkve sv. Jožefa v Calumetu dobro napreduje. — Poroči se v Calumetu g. Peter Fink z Terezijo Matkovič iz Jerneje vasi pri Črnomlju.

Štajerske novice.

š **Slovenski napisi v Mariboru.** Vsled razsodbe državnega sodišča so dovoljeni slovenski napisi. Tiskarna sv. Cirila je takoj po razglasitvi te razsodbe izobesila svojo tablo, katero ji je odvzela policija vsled nepostavnega sklepa mariborskega občinskega sveta.

š **Imenitna najdba.** O tem se nam še poroča: Franc Brumen vulgo Kajzar, kmet-veleposestnik v Leskovcu, je oral pretekli teden na svoji njivi. Kar zadene na neko trdo stvar. Pogleda, koplje, in glej, lonec je — in notri — stari denarij! Z velikim veseljem in strahom vzdigne ta svoj »šac« in ga nese domu. Zvaga in štiri in pol kile je težko. Denarij so starinski, dobro ohranjeni, iz čistega srebra. Iz časa Antonina, rimskega cesarja, ki je vladal okoli 40. leta po Kristusu. Opozarjamo vse starinoslovce, da ne zamudijo prelepe prilike. Naj se obrnejo na: Franc Brumen, veleposestnik, Leskovec, pošta Slav. Bistrica, Štajersko. Ima še vse shranjeno. Kakor čujemo, sta bila še dva veččaka iz Maribora pri ome-

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

priporoča svoje izborno pivo. — Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko).

Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).

Pošiljave na dom sprejema restavracija „Narodnega Doma“ g. Kržišnik (Telefon št. 82.)

njenem posestniku, in mu ponujala par stotin kron — pa le ni hotel dati starih denarjev. Prosim, da se oglašijo še o pravem času poklicani veščaki, da ne pride v roke nepoklicanim »kšeftoharjem«.

Š 13 let starega dečka ubil. Pri Sv. Katarini poleg Slatine je posestnik Simon Škorc tako pretepel 13 let starega posestnikovega sina Vinka Berka, da je ta kmalu nato umrl.

Š Obsojeni živinozdravnik. Radi nepravnosti je bil v Gradcu po § 129 b obsojen štajerski deželni živinozdravnik Maks Millemoth.

Ljubljanske novice.

Ij Stavba »Katoliške Tiskarne« je do vrha dozidana. Sedaj se začne betonirati streha.

Ij K Ondričkovemu koncertu v Ljubljani v nedeljo, dne 27. t. m. pripomnimo še, da je slavni virtuoz slavil meseca aprila letos svojo petdesetletnico. Pri tej priliki priredil se je v praškem »Narodnem divadlu« njemu na čast slavnostni večer ter je bil povabljen mojster, da sodeluje pri koncertu in se na ta način proslavi sam. »Narodni Listy« pišejo o tem lepem slavlju sledeče: F. Ondriček pridobil si je med svetovnim mojstri eno izmed prvih mest, med domačimi pa gotovo prvo, deloma vsled virtuoznosti, ki presega skoro meje dosegljivega, deloma vsled originalnosti in muzikalnem interpretiranju. Površna bliščečnost — je tuja, nikdar se ni zadovoljil s samo bravuro, tehničkimimi efekti, virtuozieta mu služi samo kot nekako posredovanje občutkov, cilj pa mu je vsikdar globoko razumevanje skladbe same, njene vsebine in sloga; princip mu je glasba, samo glasba. Njej služi plemenito, vzvišeno in zato se povsod časti kot pravi umetnik v službi čiste svete umetnosti. Ondriček si svoje slave ni pridobil z briljantno, efektov polno igro. Njegova umetnost je globokejša. Slov kot interpret nesmrtnih del: Bacha, Mendelsohna, Beethovna, Brahmsa, Dvořaka, Paganinija. Skladbe teh genijev so stebri njegovega repertoarja. Mojstrsko izvajanje znanega, dosedaj še nedoseženega Beethovnovega koncerta za gosli, uvrstilo ga je med največje umetnike. Ondrička ljubimo posebno zato, ker je naš, ker je Čeh, ki nikdar ni zatajil svojega pokolenja. Razširil je slavo češke glasbe po celim svetu, pridobil je češki umetnosti tudi v tujini ugled in priznanje in to tisti čas, ko so nam zapirala širni svet železna vrata predsodkov, zavisti, sovraštva.

Ij Prestavljen je iz Ljubljane v Lvov domobranski nadporočnik gosp. Emil Petsche.

Ij Ljubljancan gledališki kapelnik v Nemčiji. Ljubljancan gospod Pavel Balog je nastavljen kot gledališki kapelnik v Quedlinburgu na Pruskem.

Ij Koncert Društvene godbe ljubljanske vrši se jutri zvečer v hotelu »Južni kolodvor« (A. Seidl). Začetek ob pol 8. zvečer. Vstopnina prosta.

Ij Pevska izkušnja »Ljubljane« bo jutri, v soboto, točno ob 9. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona«. Gg. pevci, pridite polnoštevno!

Ij V kinematografskem podjetju v bivšem »Katoliškem Domu« je tekoči teden že drugič nov spored, v katerem se posebno odlikujejo krasni prizori o Aladinovi svetilki. Ta spored se bo še danes proizvajal. Jutri zopet nov, zanimiv spored.

Ij Za kruhom. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 146 Hrvatov, 40 Slovencev in 30 Macedoncev.

Ij Milo petje se je slišalo danes ponoči na Sv. Petra cesti in sicer tako, da so ljudje ogorčeno odpirali okna in se pritoževali. Ker »lepega« petja le ni bilo konec, je prišel policijski stražnik, ki je nočnega »pevca« odvedel v »špehkamro«, kjer je lahko koncertoval dvema tovarišema, ki sta malo prej prišla na enak način se hladiti.

Razne stvari.

Dr. Lueger je včeraj praznoval svoj 63-letni rojstni dan.

Židje v Rusiji. Oblast je zabranila gledališkim ravnateljem in prirediteljem koncertov v Moskvi angaževati židovske umetnike.

Rusi izgnani iz Essena. Vsi Rusi so izgnani iz Essena. 400 Rusov mora zapustiti Essen.

Potres v Italiji. Strašni potres, ki je obiskal 23. t. m. okoli pol 10. zvečer Kalabrijo, je šel v oni smeri, kakor l. 1905. Prebival-

stvo je preplašeno zaluščalo hiše. Ženske so jekale. V Gerace se je podrl stolp. Poškodovana je tudi katedrala. V Linopoliju so jetnike odvedli iz kaznilnice in jim nakazali šotore. Brancalone je napol porušen. Boje se, da se podere še več hiš. Hud dež je otežkočil pomnožno akcijo. Razrušeno je Ferruzzano, ki ni trpelo ob potresu l. 1905. V po potresu obiskane kraje so se odpeljali s posebnim vlakom inženirji, uradniki in blago. Prebivalstvo v Messina je prenočilo na prostem. V Sorobestri sta izgubili življenje dve osebi. V občini Ferruzzano je izgubilo življenje 200 oseb. Kraj je popolnoma porušen. Iz San Hilaria poročajo, da se je podrl več hiš. Ubitih je bilo pet oseb, ranjenih pa šest. V Tiriolu, Catanzaru in v Meniu se je ob 4. uri 23 minut ponovil potres.

Gordonovo Benettovo darilo za tekmo v zraku v Severni Ameriki je dobil Nemec Erbsloeh iz Nemčije, ki je prevozil 1000 angleških milj dolgo pot v 39 urah in 55 minutah.

Poroka ogrskega grofa z ameriško milijonarko. Grof Szechenyi se poroči z Vanderbiltovo 4. decembra v New Yorku. Dne 23. t. m. je hotel nekdo fotografirati zaročence na cesti. Nevestin brat pa je divje skočil na fotografa in mu razbil aparat.

Iznajditelj palice za udarjanje pri glasbi. Kdo ne pozna Lully-ja? Lully je bil v svoji mladosti kuhinjski pomočnik pri madami de Montpensier in se je pozneje povzpelo do utemeljitelja francoske narodne opere. Kot igralec, dvorni solo-plesalec pri Njegovemu Veličanstvu Roi Soleil, predstojnik 24 kraljevih violonistov, dvorni komponist, je neprecenljivo veliko storil na polju francoske glasbe. Toda, ali veste, da je Lully tudi izumitelj palice za udarjanje pri glasbi? Potemtakem palica za udarjanje pri glasbi še ne more biti tako zelo stara, ker je njeni izumitelj živel od leta 1633. do 1687. V starejših časih se je taktiralo pri Grkih in Rimljanih z udarjanjem školjk; potem se je taktiralo z roko in nogo. To se je zdelo Lully-ju zelo neprikladno in on je prišel na idejo, da bi nogo zamenil s palico, s katero bi naznačil takt in dobo neizogibnih kadenc. Ta palica je bila le šest črvljev dolga. Toda kapelnik Njegovega Veličanstva ni dosegel s tem nobenega uspeha; kajti nekega dne je s tako silo zadel s palico ob nogo, da se je precej poškodoval. A on se je zelo malo zmenil za poškodbo in posledica je bila, da se je njegovo stanje zelo poslabšalo in da je nazadnje na poškodbi umrl. Tako je bil prva žrtev te palice izumitelj sam.

Telefonska in brzojavna poročila

CESAR — REKONVALESCENT. Dunaj, 25. okt. Tudi danes se je cesarju zdravje znatno izboljšalo. Ker se zdravje cesarju neprestano boljša, se ne bodo več izdajali zdravniški izvidi o cesarjevem zdravju ter se ustavijo zdravniški bulletini.

DVOBOJ DR. BENKOVIČ—DR. SRNEC.

Dunaj, 25. oktobra. Častno sodišče lige proti dvoboju je danes pod predsedstvom grofa viteza Madeiskega izreklo, da je bilo častno postopanje dr. Benkovičeve v aferi dr. Benkovič—dr. Serbec popolnoma častno in s to razsodbo daje dr. Benkoviču zadoščenje.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 25. oktobra. V današnji seji državnega zbora so poslanci »Slovenskega kluba« interpelirali o razsodbi deželnega sodišča v pravi Gostinčar-Novak. Interpelacijo priobči »Slovenec«. Poslanec Gostinčar je predlagal podporo za posuševanje cerkniškega jezera in doline Planina. Nato je zbornica nadaljevala debato v prvem branju nagodbe. Chiari je izjavljal, da je izključeno, da bi Nemci pritrdili nagodbi, ako bi se hotelo Čehe pridobiti z novimi narodnimi kompenzacijami. Dr. Lueger je povdarjal, da bodo nemški krščanski socialci nagodbo najprej natančno proučili, potem pa oddali svojo sodbo. Dr. Lueger je ostro govoril proti Ogrski, svaril pred nakupom ogrskih državnih papirjev ter se odločno zavaroval proti kakim novim vojaškim koncesijam Mažarom. Nato je govoril socialni demokrat dr. Ellenbogen.

MLADOČEHI V OPOZICIJI.

Dunaj, 25. oktobra. Parlamentarna komisija mladočeskega kluba je imela danes sejo. Dr. Kramar je podal poročilo o političnem položaju. Povedal je, da je Beck izjavil, da

sedaj postulatov mladočehov ne more izpolniti. Kramar je predlagal, da klub stopi vsled tega v opozicijo in da odpokliče svoja člana dr. Fořta in dr. Pacaka iz ministrstva. Ob 1. uri popoldne je dr. Kramar ta sklep naznanil ministrskemu predsedniku, kateremu tudi Fořt in Pacak osebno izročita svoji demisijski. Fořt in Pacak ostaneta še nekaj časa v službi, da se odloči usoda njune demisijske, posebno dr. Pacak ostane še dalj časa v službi. Kakor se čuje, bodo Mladočehi pač v opoziciji, ne bodo pa obstruirali.

ZA POITALIJANČEVANJE MLADINE.

Trst, 25. oktobra. »Lega Nazionale« objavlja, da ustanavlja osem novih šol za poitalijančevanje slovanske dece.

GROZEČA STAVKA V TRSTU.

Trst, 25. oktobra. Trgovski uslužbenci v Trstu so zagrozili, da vstopijo takoj v stavko, ako jim trgovci ne izpolnijo zahtev.

TRGOVSKA ŠOLA V GORICI.

Oorica, 25. oktobra. Trgovska šola v Gorici se odprla dne 4. novembra.

STRAŠEN POTRES V ITALIJI.

Rim, 25. oktobra. Prebivalstvo v krajih, katere je tudi 1905. l. obiskal strašen potres, je v silnem strahu, ker se boji ponovljenega potresa. Posameznosti o potresu v Geraze so napravile povsod velikanski vtisek. Učenjaki pravijo, da je pred potresom bil kakor l. 1905 velik izbruh vulkana Stromboli, ki je pa nakrat prenehal. Razna poročila trdijo, da je mrtvih 300, ranjenih pa okoli 1000 oseb. Neka vest iz Geraze pravi, da je ondi 500 oseb mrtvih in ranjenih, 212 mrtvecev so že potegnili izpod razvalin. Divizijski poveljnik v Catanzaru je poslal ponesrečenim 1950 vojaških šotorov ter se danes sam poda v ponesrečene kraje.

DELAJSKO GIBANJE V TALIIJI.

Turin, 25. oktobra. Krojaški pomočniki so začeli stavkati.

Angleško skladišče oblek

Največja zaloga oblek

Za gospode in dečke

Površnikov in zimskih suknj.

Nizke cene!

Ljubljana, Mestni trg 5

Ravnokar so došli novi modeli

v najnovejšem kroju te se-zije in sicer kostumi za dame z liftboi-em in dolgo jopico, gladki in stisnjeni liftboi iz pliša in sukna, dolge jopice in paletoti. ::

2394 3—5

Angleško skladišče

oblek

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Bogata zaloga konfekcije za gospode, dame, dečke in deklice. 2400 3-6

Obleke in površniki se po meri za gospode in dame najfinejši in najhitreje izgotavljajo na Dunaju.

Pošilja tudi na izbero in :: brez povzetja! ::

Najnižje cene!

O. BERNATOVIC.

Predstave ob delavnikih ob 6, 8, in 9. uri zveč, ob nedeljah in praznikih ob 11 uri popoldne, ob 3, 5, in ob 6. uri popoldne ter ob 8, in 9. uri zvečer. — Cene: I. prostor 30 kr., II. 25 kr., III. 20 kr., IV. 15 kr. Vojaki ob navedenih navzdol in otroci vsak prostor 5 krajcarjev ceneje.

I. najpopolnejše

Kinematographe-Théâtre-Français

bivši „Katol. Dom“ v veliki dvorani I. nadstr., Turjaški trg 1.

Vsako soboto in sredo nov spored.

2333 6

Vsako četrtek in soboto predstave po znižanih cenah za dijake in otroke ob 3., 5, in 6. uri. Cene: I. prostor 15 kr., II. 10 kr., III. in IV. 5 kr. Ob 8, in 9. uri zvečer vrše se predstave kakor običajno. :::::

Izdajatelj: Dr. Ignacij Zitnik

Tisk »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Mihael Moškerc.